

Молодий комуніст

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 17 грудня 1983 року

№ 150 (3345).

Ціна 2 коп.

Відповідальна справа комсомолу

Організаторську і масово-політичну роботу Дніпропетровського міського і Чорнобаївського (Черкаська область) райкомів ЛКСМУ по виконанню рішень XXVI з'їзду партії, листопадового (1982 р.) і червневого (1983 р.) Пленумів ЦК КПРС обговорив Пленум ЦК ЛКСМУ, що відбувся 15 грудня в Києві.

Було заслухано звіти першого секретаря Дніпропетровського міського комсомолу Ю. Ф. Івченка і першого секретаря Чорнобаївського райкому комсомолу П. О. Алексєєнка. На Пленумі виступив перший секретар ЦК ЛКСМУ В. І. Мироненко.

Аналізуючи роботу обговорюваних комітетів комсомолу по комуністичному вихованню молоді, мобілізації юнаків і дівчат на виконання народногосподарських планів, учасники Пленуму відзначили, що комсомольські організації здійснюють конкретні заходи, спрямовані на збільшення вкладу молодих робітників і колгоспників, спеціалістів у підвищення ефективності суспільного виробництва і продуктивності праці, зміцнення трудової дисципліни.

У Дніпропетровську великого поширення набула ініціатива молодіжних колективів виробничого об'єднання «Дніпрошина» і заводу імені Карла Лібкнехта — «Річний приріст виробництва» — за рахунок зростання продуктивності праці, економії ресурсів, зміцнення дисципліни». За прикладом комсомольців трубопрокатного заводу серед молоді розвивається змагання за

високу якість продукції. З початку п'ятирічки удвоє скоротилося число молодих робітників, які не виконують норм виробітку. Міська комсомольська організація здійснює шефство над розвитком підприємств чорної металургії, спорудженням найефективніших об'єктів міста, вдосконалює форми і методи трудового виховання юнаків і дівчат.

Чорнобаївський райком комсомолу проводить значну роботу по закріпленню молоді на селі. Кожен третій гектар бурякової поля обробляється тут молодіжними ланками, вони одержали по 300—400 центнерів буряків з гектара. У тваринництві успішно працюють 24 комсомольсько-молодіжні колективи.

Робота комітетів комсомолу республіки, говорилося на Пленумі, сьогодні підпорядкована головній меті: формуванню у юнаків і дівчат глибокого розуміння того, що передова лінія боротьби за підвищення ефективності суспільного виробництва, продуктивності праці, найсуворішу економії всіх видів ресурсів, а значить, у кінцевому підсумку, за зміцнення економічної і оборонної могутності Батьківщини, пролягає через свідомість і робоче місце кожної молодої людини.

Близько семи тисяч комсомольсько-молодіжних колективів, 180 тисяч молодих виробничників працюють уже в рахунок 1984 року. Більш як півтори тисячі юнаків і дівчат виконали особисту п'ятирічку. На найважливіші новобудови, насаперед на спорудження

шахт Донбасу, атомних електростанцій у цьому році прибуло понад 15 тисяч добровольців. Завершено будівництво лінійної частини газопроводу Уренгой—Помари—Ужгород — Всесоюзної ударної комсомольської будови, цими днями здано в експлуатацію першу чергу шахти «Медвежоярська» у Кіровоградській області потужністю 2,1 млн. тонн вугілля на рік. Істотний вклад вносять комсомольці і молодь у реалізацію Продовольчої програми.

На формування ідейної, переконаності, свідомості молоді, дальший розвиток трудової активності і творчої ініціативи спрямовано ідеологічну, політико-виховну роботу комсомольських організацій. Поглибився зміст політичного навчання і економічної освіти, впроваджується більш дієві форми масово-політичної роботи і лекційної пропаганди, поліпшується організація дозвілля юнаків і дівчат.

Відзначалося, що вклад Дніпропетровської міської, Чорнобаївської районної та інших комсомольських організацій республіки у виконання поставлених партією завдань може і має бути вагомим. Необхідно підвищувати бойовість комсомольських організацій, наполегливіше вдосконалювати стиль роботи комітетів комсомолу республіки, добуватися, щоб кожне рішення приймалося на основі глибокого аналізу, більше займатися практичною організацією справи, добром активістів та їх підготовкою, подавати допомогу комсомольським організаціям на

місяцях. Слід добиватися, щоб кожен молодий робітник, колгоспник працював на повну силу, більше уваги приділяти роботі із комсомольсько-молодіжними колективами. Треба зробити все, щоб у соціалістичному змаганні брали активну участь усі молоді виробничники, бригади, унікати в його організації формалізму, подавати належну допомогу юнакам і дівчатам, які не виконують планових завдань.

Важливе завдання, підкреслювалося на Пленумі, підвищити рівень і зміст ідейно-виховної роботи комсомольських організацій. Враховуючи загострення міжнародної обстановки, слід посилити роботу по класовому загартовуванню молоді, її інтернаціональному і військово-патріотичному вихованню.

На Пленумі виступив член Політбюро, секретар ЦК Компартії України І. О. Мозговий. Він відзначив, що комсомольці, молодь республіки беруть активну участь у здійсненні рішень XXVI з'їзду партії, листопадового (1982 р.) і червневого (1983 р.) Пленумів ЦК КПРС, у реалізації соціально-економічної програми п'ятирічки. Це виявилось і при аналізі роботи Дніпропетровської міської і Чорнобаївської районної комсомольських організацій. Четверть комсомольсько-молодіжних колективів Дніпропетровська достроково справилися з планами нинішнього року, відчутним є вклад молоді у спорудження важливих народногосподарських об'єктів, реконструкцію комбайнового заво-

ду, будівництво метрополітену. Комсомольці Чорнобаївського району докладають багато зусиль, старань у роботі по здійсненню Продовольчої програми, мобілізують сільську молодь на боротьбу за збільшення виробництва продуктів землеробства і тваринництва.

Разом з тим, говорилося у виступі, комсомольські організації республіки мають ще чимало зробити. Комітетам комсомолу слід активніше мобілізувати молодих виробничників на підвищення ефективності суспільного виробництва. Бережливість, економія, господарське ставлення до матеріальних і фінансових ресурсів, високий рівень дисципліни повинні стати життєвим правилом кожного. Недопустиме ліберальне ставлення до комсомольців, які проявляють пасивність, допускають різні порушення.

Комсомольським організаціям треба старанніше займатися соціалістичним змаганням, більш наполегливо і цілеспрямовано вести роботу по підвищенню професійної майстерності юнаків і дівчат, по впровадженню в молодіжних колективах бригадного підряду. Справою першорядної ваги мають вважати комсомольські організації роботу по закріпленню молоді на селі, вихованню у неї почуття високої відповідальності за розвиток сільського господарства. Комсомол зобов'язаний подбати про підвищення віддачі коштів, що вкладуються в агропромисловий комплекс.

Значне місце у виступі зайняли питання, що стосуються підвищення ролі комсомолу в прискоренні науково-технічного прогресу, активної участі мелоді в науковому пошуку, розробці і впровадженні нової техніки, принципово нових технологій, засобів механізації трудомістких процесів.

І. О. Мозговий відзначив необхідність удосконалювати роботу комітетів комсомолу по ідейному, моральному і трудовому вихованню молоді, її класовому загартовуванню. Говорилося про неминуще значення героїчних традицій, спадкоємність поколінь, виховання на прикладах трудових династій на підприємствах, будовах, у колгоспах і радгоспах.

Учасники Пленуму гаряче схвалили внутрішню і зовнішню політику КПРС і Радянської держави, одностайно підтримали заяву товариша Ю. В. Андропова, практичні заходи, що вживаються для гарантування безпеки СРСР, інших соціалістичних країн і збереження миру.

Пленум прийняв постанову, в якій намітив заходи по мобілізації комсомольців і молоді на успішне виконання рішень XXVI з'їзду КПРС, листопадового (1982 р.) і червневого (1983 р.) Пленумів ЦК КПРС, завдань п'ятирічки.

У роботі Пленуму взяв участь завідувач відділом пропаганди і агітації ЦК Компартії України Л. М. Кравчук

(РАТАУ).

Становлення

Щороку приходять молоді поповнення у колективі Погребняківського відділення райсільгосптехніки. Ветерани йдуть на заслужений відпочинок. Вчорашні десятикласники швидко оволодівають професійми токаря, слюсаря. А тих юнаків, кому прийшов час служити в лавах Радянської Армії, колектив урочисто проводить, дарує кожному похідну солдатську сумку з речами, а також вручає наказ відмінно служити Батьківщині і повернутися після звільнення в запас у свою трудову сім'ю.

І хлопці повертаються. Змужнілі, загартовані, Більшість — із новою спеціальністю, набутою під час служби. Класним водієм повернувся на підприємство Олександр Меткий. Віктор Коваль і Олександр Бугрій зразу працювали слюсарями, а згодом пішли вчитися в технікуми. Вже кілька років ремонтує «Херсонці-7» секретар комсомольської організації

відділення Василь Кашатин. Брати Олександр і Анатолій Дейнеки — водії. У них за плечима — добра армійська випучка, високий ідейний і фізичний ґарт.

Хороше робітниче становлення проходять юнаки на підприємстві. Минає зовсім небагато часу, і молодь вже не поступається у професійній майстерності своїм учителям-наставникам. А в завзятті до роботи, ініціативі, творчості і громадській активності — поперед. І такі наслідки виховної роботи радують наставників.

Гордістю колективу відділення сільгосптехніки є електроварник Віктор Ковалевський. Років десять тому прийшов він у майстерню. Мало що знав із роботи ремонтників, та мав у душі велике бажання оволодіти професією. Допомогли Віктору комуніст С. І. Обідаєв, В. Г. Песенко та інші наставники. Тепер немає такої спеціальності в майстерні, якою б

досконало не володів В. Ковалевський. Крім того, він — здібний раціоналізатор. Десятки його винаходів уже впроваджено на підприємстві.

Питання зміцнення дисципліни і громадського порядку ставимо на перший план. Атмосферу нетерпимості створюємо прогульникам, ледарям тощо. Наприклад, порушили трудову дисципліну Віктор Чмушевич та Юрій Краснокутський — тут же їх попросили на засідання профкому. «А скільки сил, енергії і такту доклав колектив, щоб перевиховати В. Дігтяра! Врешті-решт молодий робітник усвідомив хибність своєї поведінки. Тепер Василь — один із кращих слюсарів, користується повагою товаришів.

Колектив підприємства робить усе для того, щоб кращі його трудові традиції і надалі примножувалися робітничою зміною.

П. БЕЛІК,
секретар партійної організації Погребняківського відділення Новгородківської райсільгосптехніки.

АГРОНОМ ВОЛОДИМИР ПІДХЛІБНИЙ

Батько, Карпо Федорович, заступав зміну на трактор уночі. Готувала мати, Ганна Олександрівна, вечерю та одяг тепліший. Хотілося й хлопцеві туди, у степ, де світили фарами трактори і пахла серпнем зорана рілля. Володя попросив батька взяти його із собою.

— Підрости ще, — сказав Карпо Федорович.

— Та я ж уже восьмирічний закінчив. — почав переконувати хлопця, — і хочу...

Благали самі очі, і батько не міг відмовити, взяв із собою.

Може, тієї серпневої ночі і відчув по-справжньому Володимир Підхлібний силу землі рідної і рук людських коло неї. Після школи подав документи в Знамянський сільськогосподарський технікум, здобув там спеціальність агронома.

Трудиться сьогодні в колгоспі «Путь Ильича» Знамянського району. Нині молодий комуніст Володимир Підхлібний живе турботою про врожай прийдешнього літа.

Текст і фото В. ВАКУЛИЧА.

«...І будь-які завдання нам під силу»

14 грудня в актовому залі Кіровоградського інституту сільськогосподарського будівництва відбувся VIII обласний зліт студентських загонів.

Тут зібрані білці ірацких СБЗ області, представники будівельних організацій, колгоспів, радгоспів, підприємств та установ, де влітку чудово потрудилися майже три тисячі юнаків і дівчат.

З доповіддю виступив другий секретар обкому комсомолу В. Іванов.

На зльоті виступив перший секретар обкому Компартії України М. Г. Самілик. Він вручив почесні нагороди переможцям соціалістичного змагання СБЗ області.

За перше місце об'єднаному загону Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування вручено перехідний Червоний прапор обласного обкому, облпрофради, обкому комсомолу, грамоту і грошову премію.

Друге місце — в об'єднаного загону Кіровоградського педінституту, третє — посів об'єднаний студзагін Гайворонського машинобудівного технікуму.

У роботі зльоту взяли участь секретар обкому Компартії України А. І. Погребняк, завідувач відділом пропаганди і агітації обкому Компартії України І. П. Оліфіренко, заступник голови виконкому обласної Ради народних депутатів Є. М. Чабаненко, комісар Республіканського штабу СБЗ Є. В. Шевляков.

Учасники зльоту прийняли звернення до білців СБЗ 1984 року.

сандрійського медучилища Людмили ЖУЛИНСЬКОЇ:

— У пам'яті назавжди закарбувалися дні, проведені в студзагоні. А він у нас був особливий: санітарний, який працював у всесоюзній піонерській здравниці «Артек». Хто не знає специфіки санзагонів, скаже, що наша робота була надто прозаїчна і буденна. Не може погодитися з таким твердженням, адже крім основної роботи, ми займалися піонерськими справами, і будь-який захід, проведений у нашій дружині, не обходився без нас. А в підготовці до зустрічі з американською школяркою Самантою Сміт члени «Медика» брали найактивнішу участь.

Ряди борців за мир зростають

Патріотизм, завзяття, почуття обов'язку, відповідальності за доручену справу, безкорисливість — усі ці риси виховуються під час третього, трудового семестру. Паростками комуністичного ставлення до праці стали загони безкорисливої праці. Ініціатори їх створення в області — студенти Кіровоградського педінститу-

ту. Позаминулого року першими взяли участь у трудовій безплатно хлопці і дівчата СЗ «Корчагінець». Минулого літа подібних загонів було вже чотири: «Корчагінець», «Спентр», «Фанел» і «Полум'я».

Що характерно для загонів безкорисливої праці: зразкове виконання всіх завдань, велика громадська робота і, що найбільш важливо, всі зароблені кошти студенти перераховують до Радянського фонду миру. Тільки «Корчагінець» відправив уже більше 9 тисяч карбованців.

Говорить борець-корчагінець Антоніна РЕБЕЦОВА:

— Влітку ми трудилися на полях колгоспу «Дружба» Новоукраїнського району. Але робота в полі не обмежувалась. Приміром, для трудівників колгоспу ми підготували і провели п'ять концертів, прочитали 10 лекцій, надали шефську допомогу Новоукраїнській восьмирічній школі № 1. А ще агітбригада загону виступила з програмою «Ми кажемо війні — ні!».

Доброю традицією стало у нас проведення годин англійської мови. Під час відпочинку ми бралися за підручники і починали повторювати пройдене, розмовляли між собою тільки англійською мовою. Все це для того, щоб постійно знаходитися як-то кажуть, у формі.

Недавно на мітингу молоді Москви було прийняте рішення про проведення 1985 року в столиці нашої Вітчизни XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів. Білці студентського загону безкорисливої праці «Корчагінець» пропонують під час наступного трудового семестру відпрацювати один день у фонд майбутнього фестивалю.

Трудове літо позаду. Але кипуче життя нашого загону не припиняється й тепер. У нинішній підготовчий період ми постійно випускаємо стінгазету, беремо участь у суботниках, виступаємо з концертами перед ветеранами війни.

Про недоліки минулого третього трудового тижня ішлося на зльоті. Шкода тільки, що представники деяких будівельних організацій, колгоспів і радгоспів, підприємств не були присутні на ньому і не чули критичних зауважень у свою адресу.

Говорить командир СБЗ «Сучасник» Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування Василь ШАВРАНСЬКИЙ:

— Хоча ми й стали першими серед загонів будівельного напрямку, проте хочу сказати, що працювали б ми ще краще, аби не про-

стоювали через погане забезпечення роботою.

У загоні налічувалося 25 білців, а завантажували нас лише наполовину. Навіщо ж було адміністрації виробничого об'єднання «Олександрівугілля» давати заявки на 25 чоловік, коли на об'єкті (вулгарозріз «Морозівський») з успіхом працював би менший загін?

Із виступу комісара загону «Товариш-83» Олега БОРЩА:

— Наш загін був направлений на спорудження цукрового заводу у селі Липняжці Добровеличківського району. З яким нетерпінням ми чекали того дня, коли поїдемо на свій об'єкт! Але наш виїзд з незрозумілих причин затримував трест «Кіровоградмашзв'язбуд». Нарешті адміністрація підприємства підписала договір, і 4 липня ми прибули на будову. Але всі наші мрії і надії у Липняжці розбилися об прозаїчну дійсність. Ми не були забезпечені елементарним — знаряддям праці. Часто простояли через погане забезпечення будівельними матеріалами. Що ж стосується побуту, то він бажав би бути набагато кращим. Вагончики, в яких ми жили, не були забезпечені найнеобхіднішим.

Ділова і серйозна розмова відбулася на зльоті, який стане своєрідним святом для сотень романтиків у будзагонівській формі. Зліт послужив також уроком для тих, хто недобросовісно поставився до організації і проведення третього трудового семестру.

На зльоті переможці одержали заслужені нагороди. Це білці загону «Сучасник» (КІСМ), СЗ «Чайка» (педінститут), загони Кіровоградського кооперативного технікуму, медучилища імені Є. Мухіна, Бобринецького СПТУ № 2 та інші. А ще нагороди були вручені обласному студентському будівельному загону, представники якого ударно потрудилися на об'єктах Міністерства зв'язку та Укрміжколгоспбуду УРСР.

Т. КУДРЯ.

Що можуть будзагонівці?

Розповідає командир загону «Чайка» Кіровоградського педінституту Ольга ПОХИЛ:

— Наш студзагін — сільськогосподарський, працював у радгоспі імені Свердлова Бобринецького району. Ми поділилися на три бригади, розробили умови соцізагання. Вирішили: в кінці кожного тижня на честь бригади-переможця на лінійці піднімати загонний прапор. Результати зробленого навіть за день були всім відомі з випущених нами «блискавок». Були періоди, коли денні норми ми виконували на 400 процентів. Працювали на току і в саду, на леваді й у місцевій школі (допомогали її ремонтувати). Скрізь ми чули тільки щирі вдячні слова. Особливо запам'яталися такі: «Шістнадцять років працюю в саду, а вперше зустрічаюся з таким завзяттям і старанністю». Так сказав радгоспний бригадир-обліковець Сергій Миколайович Бобко. Не дивно, що підсумки зробленого показали: зібрано 444 тонни овочів, 98 тонн фруктів, 32 кілограми лікарських рослин, а у вихідні дні ми безплатно ремонтували місцеву восьмирічку.

Як вдалося стільки зробити? «Чайка» — згуртований, міцний колектив. Жили ми весело й дружно, бо хіба ж

можна було нудьгувати, скажімо, у придумані нами свята: дні голої п'яти і сонного півня, фізкультурника та іменинника, карикатуриста, студентський новий рік...

Із року в рік міцніють, набувають популярності студентські медзагони. Так, члени СЗ «Полум'я» Кіровоградського медичного училища, працюючи в обласній дитячій лікарні, одержали десятки подяк за чуйність, старанність, роботу за руки. Чудово зарекомендували себе білці «Пульсу» (Кіровоградське медучилище), «Медик» та «Вітамін» (Олександрійське медучилище).

Із виступу члена санітарного загону «Медик» Олек-

ЗУСТРІЛИСЬ ОДНОПОЛЧАНИ

У Ленінському райкомі Компартії України відбулася зустріч ветеранів 111-ї Олександрійської Червонопрапорної орденна Богдана Хмельницького стрілецької дивізії. До Кіровограда з різних міст країни прибули колишні однополчани. Серед них — учасники боїв за визволення Кіровоградщини повний кавалер орденів Слави М. М. Жаров, член ради ветеранів Львів'янин П. Р. Савкін передав учасникам зустрічі макет артилерійського снаряда із священною землею з містгерців.

Колішні фронтовики побували на місцях боїв, що точилися поблизу Кіровограда — в районі Лелеківки, Северинки.

В. ЄВГЕНЕНКО, м. Кіровоград.

Досі доводилося не раз чути, читати у пресі скарги пасажирів на роботу Кіровоградської міської автостанції. Але, як кажуть, краще раз побачити, ніж сім раз почути. Нагода трапилася 10 листопада.

Перше враження було приємне. Велюдно на вокзалі, але без метушні, без шуму і гаму — в усьому відчувається порядок.

Немає суети і біла виконаність квиткових кас. Наша черга до каси № 5 просувається напрочуд швидко, бо за п'ять-шість хвилин має відправитися на Малу Виску рейсовий. Ми аж дивувалися, як вправно касир приймала гроші і видавала квитки, не звертаючи уваги на тих пасажирів, які, придбавши квиток, здивовано оберталися до віконця, але не вказували свого здивування вголос, бо квапив час.

Ось і в наших руках квитки і здача. Але що це: замість 12 копійок здачі маю 10? Помилка? Неуважність? Повернутися спитати? Але поспішають люди, хіба зараз до цього? Про всякий випадок звертаємось до чергового диспетчера з проханням попередити касира, щоб була уважливішою.

СЕРВІС ІЗ НАЦІНКОЮ

Диспетчер у відповідь:

— Гроші треба рахувати не відходячи від каси. Отоді вперше й подумалося: сервіс тут, мабуть, із націнкою. Про те, що 2 копійки — це мінімальна націнка, ми тоді ще й не здогадувалися.

Але все по порядку. До відходу нашого автобуса залишалася хвилина. Та дарма ми переживали: він підійшов на п'ятнадцять хвилин пізніше.

— Чому запізнився автобус? — закономірне запитання.

Водій В. Поляков почав плутано говорити про якусь поломку (до речі, машина Полякова, як повідомив пізніше начальник експлуатації АТП № 10038 І. А. Вовк, вийшла того дня з парку цілком справною), а потім рішуче перешов у наступ:

— А хто ви такі? — Пасажири, звичайні пасажири, хіба цього недостатньо?

Виявляється, недостатньо, бо водій втратив до нас всякий інтерес і демонстративно відвернувся.

У Малу Виску автобус прибув за графіком, навіть на п'ять хвилин раніше. Тому В. Поляков переможно поглядав на нас: — Сервіс гарантує!

Так, але для чого тоді існує графік руху?

— Графік руху головним чином потрібен для зручності пасажирів, — пояснив заступник начальника пасажирських перевезень обласного управління автомобільного транспорту А. П. Висоцький. — І складається він з урахуванням багатьох факторів, одним із яких є безпека руху.

Водій В. Поляков, щоб надолужити згаяний час, значно перевищував заплановану графіком швидкість, а отже, порушував вимоги безпеки руху. Та ще й у негоду — 10 листопада було туманно і мрячно.

Проведений обласним штабом «КП» рейд по дотриманню графіка руху на міжміських автобусних сполученнях виявив багато фактів подібних порушень.

ЯК ВАС ОБСЛУГОВУЮТЬ?

А ось коротенька довідка з обласного відділу державної автоінспекції.

«За десять місяців цього року на шляхах області «завдяки» перевищенню швидкості руху трапилося 325 дорожньо-транспортних пригод, у результаті яких загинуло 75 чоловік, 289 тяжко травмовано».

Факти не потребують коментарів. Чи не надто висока «націнка» за проїзд із вітерцем?

Але повертаємось до Кіровоградської автостанції. 17 листопада з каси № 5 (купувався квиток до Малої Виски) знову недодало здачі на 2 копійки. Цього разу касир була інша. Це дозволяє нам констатувати — «націнку» тут встановлено твердо.

На цьому можна було б поставити крапку. Але водій з того ж таки АТП 10038 М. Кавун за кілька хвилин дав зрозуміти — коли мова заходить про сервіс із націнкою, то тут резервів ще є чимало. І наочно це продемонстрував.

Тільки-но перед входом з автобуса вийшла диспетчер, що перевірила квитки пасажирів, як салон заповнився ще шестеро. Що спонукало водія піти на явні порушення? Мабуть не треба припускати. Причина ясна.

Зануємо студентів Т. Пономаренко, яка за квиток, що коштував 88 копійок, заплатила водієві карбованець:

— Чому ви не вимагали здачі? Тетяна тільки стелула плечима:

— Ніхто не вимагав...

Насамкінець хочеться ось що сказати. Факти, викладені у цій публікації, думається, будуть належно розцінені в колективах автотранспортників. Принаймні ми на це сподіваємося.

Але і це не розв'язує (та й не може розв'язати) проблеми транспортного обслуговування населення, якщо ми, пасажири, потуратимемо такому сервісу націнкою, коли сприятимемо здирництву, нахабству тих, хто є законодавцем самодіяльних розцінок.

В. ДОБРОБАТЬКО, заступник голови обласного штабу «Комсомольського прожектора».

● ПОЧАТОК БУВ ЩИРИМ
● ЩО НЕ ДЕНЬ, ТО НОВЕ

НА ТВОЮ КНИЖКОВУ ПОЛИЦЮ

«КОРОТКА В СЕРЦЯ МОВА»

Молодята біля Вічного вогню. Новобранці присягають на вірність Батьківщині. Гвоздички і піонерські галстуки біля обелісків. Ветерани з гронами орденів — у травневих колонах, у президіях і за трибунами... Між нами — пам'ять...

Ми, сини і внуки, розуміємо ветеранів, їхню священну хвилину мовчання. А вже майже сорокарічна мирна дорога життя — найдорожча спадщина всім, хто народився і народиться в нашій мирній країні. Дорога життя і пам'яті, на якій батьки, діти й побратими досі розшукують полеглих і тих, хто пропав безвісти. Десь вилзла на перчитанні стерниці В дії колонки три абзаци в сто печалей Поміж звичних заголовків зустрічаєм, Ніби стомлений чинсь голою:

«Відгукніться!»
Може, в біл останній раз ви ходили?
Як це страшно — ні післова,

ні могили...
Не для фото, не для довідок до пенсій
Відгукніться, озвоніть! — Чорна
безвість.

Я впевнена, що жоден погляд не ковзне байдухо по газетних рядках, в яких кризь рознач пробивається надія. Впевненість ця від того, що патріотичні почуття молодого поета Петра Куценка, які пульсують у процитованих рядках, тивоні для радянських людей. Тому вони й хвилюють читача у багатьох віршах збірки «Продовження розмови», яка вийшла цього року у видавництві «Молодь» в серії «Черша книга поета».

Дейний зміст військово-патріотичних віршів, які займають чверть книги — осмислення повонним поколінням (до нього належить поет) лихоліття Великої Вітчизняної. Образи знедолених солдатів, жінок і дітей бачимо в драматичних віршах «Морячка», «Дитячий

оркестр сорок четвертого», «Продовження розмови», «Балада про вагон-пам'ять». Ці й інші сюжетні вірші воєної і мирної тематики (особливо портрети) вдалися поетові найбільше.

Поетичною формою вираження у П. Куценка часто стає й верлібр; поет досить-таки упевнено використовує цю форму. А ось у віршах «Що приснилося скрипці», «Ще один вірш во славу піонія», «Ви, дівчино висока» верлібр сприймається не як необхідність, а скоріше як данна мода. Він не підсилює тут, а розслаблює «вібрацію душі», без якої Ваг-Гог не вважав художній твір істинним, і яка так відчутна в кращих віршах книги. Саме вона дає підставу вірити в душевну щирість автора, викликає співпричетність до читаного, для чого, власне, й пишуться вірші.

Правда, «розмова» з читачем не завжди вдається. Як-от у схематичному, невірному вірші «Діалог біля братської могили».

Тематичний обшр книги невеликий. Але говоримо не про те, чого нема, а про наявне. Як літературно узагальнюються перші життєві враження поета? Через пережите, що знайшло відгук в поетичній душі: дитинство і краса рідної землі, відданість найдорожчим людям, шана діячам мистецтва. В цих віршах найвідчутніша і духовна особистість автора, його життєва позиція.

Є чимало віршів про дороги. П. Куценка оспівує свої перші дороги дитинства:

Дорога від хати в зеленому тоні,
І синя — до хати. Як небо й вода.
І м'яті стеблина між буйних півоній.
Як будень у затінку пам'ятних дат.

Останні два рядки вже сприймаються не тільки як слегіине замилування минулим. З висновком, що будні дитинства дорожчі нам за численні свята нашого дорослого життя, цілком погодиться читач. Бо дитячі враження надихають усе життя... Бо дитинство — це романтика, необхідна як хліб і пісня, країна перших загадок і торжества розгадок. Головною героїнею дитинства і всього життя нашого є людина, що дарує світ людям — мати.

Вдячністю, турботою, теплим жадем відгукується у віршах П. Куценка соромлива снівська любов. І зрочать світлі від смутку й любові рядки: Наче й радість уже — стороною, Все частіш й жаль переїма. Бистриною собі й крутисною Пронеслися літа і... нежа. Та, розвівши смуток і пустку, Раю-вранці й о пізній порі Приїжджають сини у віддуєтку — І молодшають матери.

Є в книзі й цікаві зразки пейзажної лірики, де «чотири пори серця», як писав Пабло Неруда, органічно зливаються зі станом природи.

Менш цікавими здаються мені вірші про любов. Вкралась у книгу й «здобич» для пародистів, географічний ляпис: від Кіровограда до Чернігова через Київ аж ніяк не «навпрошки», (вірш «В дорозі»)...

З першої книги ще важко судити про вагу і місце нового поетичного імені. Поки що в творчості П. Куценка помітніше те, що споріднює його з іншими, в тому числі і добрий вплив класики та сучасної поезії. Гож, разом з автором сподіваємось на продовження розмови, початок якої був щирим і неординарним. На цьому зійшлися і члени літстудії «Сівач», обговоривши дебют поета-земляка.

А. КОРИНЬ,
член літстудії «Сівач».

Будь така, як є, ти ж бо гарная...
Фототюд В. ГРИБА.

З ПОЕТИЧНОГО ЗОШИТА ПОБРАТИМІВ

При Толбухінському окружному клубі молоді інтелігенції діє секція «Література», яку веде молода поетеса журналістка Красиміра Атанасова. Членами секції є початкуючі поети, прозаїки, просто молоді люди, які захоплюються літературою. Сьогодні ми представляємо читачам окремі твори наших болгарських друзів.

Сашо Серафимов

ВІД РІДНОГО ДОМУ

Застане ніч в дорозі — дах шукай,
Перед порогом синь тляр дороги,
Сон кликати чимдуж не поспішай,
Хоча за день і притомлясь ноги.
Тебе далека путь попереду чека,
Щоб досягти вершини — дії потрібні.
Нехай не розміняє їх руда,
Немов монети мідні.
Візьми в дорогу хліб. І сіль візьми,
Без страху йди вперед, до цілі.
Добром в дорозі поділись з людьми,
Хай на двобій із супостатом стачить сила.
Ось так завжди: щоразу за поріг
Нас кличе невгамовна наша вдача.
Від рідних стін, де так лунав наш сміх,
Бува, йдемо ми небажно,
В тривоги, і в неспокій, а йдемо!
Та тільки повертаємось знову,
Де в хаті батьківській нам світиться вікно,
Як символ і спасіння, і любові.

Красиміра Атанасова

ЛЮБОВ

Твій образ переслідує мене,
Він ні хвилини не дає спокою.
Ні віри, ні пісню він не обмане —
Весь світ наповнений тобою.
На всьому, чим сьогодні я живу,
Твій слід гарячий відчуваю.
На веслах радості пливу,
Якій немає ні кінця, ні краю.
Боюсь, а раптом я буду сліпа.
І ти — лише міраж зрадливий.
Та ні і ні Хіба
Без сонця може бути день щасливим?

Переклад з болгарської
Віктор ГАНОЦЬКИЙ.

НОВИНКИ

ПЕРШИЙ УРОК

Затамувавши подих, слухали учні Кіровоградської середньої школи № 3 цікаву, насичену багатьма документальними фактами розповідь автора книги-пошуку «Прославлені у віках» Володимира Чабаненка. У книзі зібрано нариси про 130 Героїв Радянського Союзу — уродженців Кіровоградської області. Троє з них — колишні учні школи, в стінах якої проходила зустріч.

Старшокласники Оксана Голобородько, Олександр Швець, Вадим Скибицький, Тетяна Бабенко сердечно подякували автору книги за пам'ять про подвиги героїв-земляків у Великій

Вітчизняній війні, розповіли про роботу шкільного музею бойової слави, про поповнення його матеріалами з життя ветеранів, котрі живуть у мікрорайоні.

— Книга «Прославлені у віках» навчає нас, юне покоління, любити свою Батьківщину, — сказала десятикласниця Ольга Висоцька.

Зустріч стала своєрідним уроком мужності, першим уроком з багатьох, які передбачається провести в усіх класах школи до 40-річчя визволення Кіровоградщини від фашистських загарбників.

А. САРЖЕВСЬКИЙ,
м. Кіровоград.

Хата моя, біла хата...

Фото В. ГРИБА.

Такий прекрасний світ У КОЛІ МУЗ

відкрив для вільшанців режисер народного самодіяльного театру.

Кілька років тому Віктор Джамілашвілі, випускник Миколаївського філіалу Київського інституту культури, вперше прийшов у Вільшанку. Разом з ним прибула його дружина і однокурсниця Наталя.

Нове місце, нові люди, нові умови життя. Хтозна, можливо інколи й закралася думка на зразок: поживемо-побачимо; три роки попрацюємо, а далі видно буде... Можливо. Тільки подібних міркувань углол від них не чув ніхто.

А те, що сім'я культпрацівників району поповнилась здібними, закоханими у свою справу людьми,

відразу відчувли мешканці райцентру, навколишніх сіл. Без участі Віктора та Наталі не обходився жоден концерт. У нього — чудові вокальні дані, вона — кращий декламатор, неодноразовий переможець районних та обласних оглядів читців. Обое входять до складу народної агітаційно-художньої бригади «Вільшаночка».

З перших днів роботи в районному будинку культури Віктор Джамілашвілі взявся за здійснення свого задуму: тут, у Вільшанці, мусить бути самодіяльний театр. Обов'язково буде. Першими записалися до драмколективу працівники культури. Потім — знайомі. Були й такі, кого привела сюди звичайні-

сінька цікавість. Одні невдовзі розчарувалися, інші стали справжніми прихильниками театрального мистецтва. Окремі (сьогодні аж не віриться!) до колективу аматорів потрапили справді випадково.

Наприклад, Тетяна Димова. Забігла якомсь з подругою на чергову репетицію. Сподобалось. Попросила, щоб і її записали. А потім... Потім що не день, то нове відкриття. Відкриття самої себе, відкриття навколишнього світу, відкриття... Іх було багато. І ось одна з кращих жіночих ролей у виставі за п'єсою О. Арбузова «Жорстокі ігри». Це й стало відправною точкою для Тетяни у виборі майбутньої професії — вона вступила до Дніпропетров-

ського театрального училища.

А колектив тим часом ріс. Кількісно і професійно. Прийшов успіх. У них, акторів, залишилась згадка: напис, зроблений рукою Віктора Джамілашвілі на програмці: «Спасибі за участь у виставі». Це значило — режисер залишився задоволеним.

Складний, своєрідний характер у Віктора. Часом надто запальний, він не терпить байдужості до сцени, він сам перестілюється у героя і вимагає цього ж від акторів-аматорів. Коли відчуває фальш — обов'язково припинить репетицію. Так було напередодні чергової прем'єри. Здавалося, всі вже добре підготовлені, психологічно настроєні. Та кож-

на репліка — чистісінька нещирість.

— Все, — сказав режисер, — вистави не буде.

І пішов знімати величезну, у зріст людини, ефішу.

Розходились по домішках з відчуттям якоїсь провини. А вранці, коли надворі ледь засіріло, Віктор астиг оббігати всіх учасників вистави. Просив вибачити за гарячковість і поспішність. Його зрозуміли. Прем'єра вистави пройшла успішно.

Кожна робота молодого режисера — то нова знахідка, нове утвердження колективу. Людей різних за віком, професіями й уподобаннями об'єднав театр. Об'єднав любов'ю до сцени, прагненням дарувати людям радість хурдожника Віктора Курінного, педагога Марію Несміх, кінофікатора Леоніда Черних, медика Катерину Наконечну, культпраців-

ника Нелю Новак, робіт-

ника Олександра Ковалю...

У сьогоднішньому репертуарі колективу — твори класиків української драматургії, сучасних радянських письменників. Серед інших — «По ревізії» М. Кропивницького, «Штурм» В. Біль-Білоцерківського, «Провінційні анекдоти» О. Вампілова.

Два роки тому районному театральному колективу присвоєно високе звання народного. Перший народний у Вільшанці. Це заслуга тих, хто щодня з нетерпінням чекає на нову зустріч із сценою, хто після трудового дня охоче поспішає на чергову репетицію. В цій одержимості, певне, і сила вільшанського самодіяльного театру.

Г. ШАЛАПКО,
громадський кореспондент «Молодого комунара».
смт Вільшанка.

